CONTRA 3/2008

Vierailevat tähdet Berliinistä ja Venezuelasta

Turun Filharmonisen orkesterin bassosektio

Esko Laineen yllätyskurssi

Tulossa: Angel of Dusk & Klubin syyskonsertti

Kesän leiriterveiset kaikilta ikäluokilta

Kontra-C

Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti

26. vuosikerta.
Ensimmäinen lehti julkaistiin vuonna 1982

Painos 160 kpl

Päätoimittaja: Henrica Fagerlund
Toimituskunta: Yhdistyksen hallitus
Mainossihteeri: Tomi Laitamäki
Taitto: Ari Mansala
Kopiointi ja jakelu: Reijo Jukarainen
Kerasivu Oy
tulostus@kerasivu.fi
puh. (09) 294 8383

ISSN 1459-7527

Perustettu vuonna 1976

Puheenjohtaja
Juha Kleemola
040 738 4698 juha.kleemola@siba.fi

Varapuheenjohtaja
Eila Saikkonen
050 351 3165 eila.saikkonen@siba.fi

Sihteeri
Juana Järvo
050 095 5688 juana.jarvo@siba.fi

Hallituksen jäsenet
Tuomo Matero
040 048 6729 tuomo.matero@edu.stadia.fi
Juho Vikman, nettisivut
041 454 2112 juho.vikman@siba.fi
Tomi Laitamäki, mainokset
050 401 4572 laitatom@gmail.com

Varajäsenet
Henrica Fagerlund
050 441 6379 henrica.fagerlund@siba.fi
Eero Ignatius
045 638 8328 eero.ignatius@edu.stadia.fi

Taloudenhoitaja, jäsenasiat
Tuomo Matero
0400 486 729 tuomo.matero@edu.stadia.fi

Sisällysluettelo

Infosivu 2
Pääkirjoitus 3
Puheenjohtajan tervehdys 4
Kuusi Kontrabassoa – aus Berlin 5
Basso ON parhaimmillaan kaverin kanssa! 6
Bassoilua Lapinlahden tapaan 8
Newbie Savonlinnassa 10
Helsingin Juhlaviikkojen antia 12
Meisteri lavalla 14
Tulevat meisterit lavalla 15
Esittelyssä TFO:n bassosektio 16
Angel of Dusk 9. & 10.10. 18
Syyskonsertti - Höstkonsert 19
Pikkubassosivut - Minibasistsidorna 20
Basso etsii soittajaa 22

Kansi: Mauro ja suomalainen jousiote - Eila Saikkonen

Kontra-C on Suomen kontrabassoklubi ry:n jäsenlehti, johon jokainen jäsen voi antaa myös omia artikkeleitaan julkaistavaksi. Jutut lähetetään toimitukseen mieluiten sähköpostitse. Suositeltavin tiedostomuoto on Microsoft Word. Konekirjoitusliuskoja ja selviä käsinkirjoitettuja tekstejä otetaan vastaan postitse.

Aineisto toimitetaan päätoimittajalle:

Henrica Fagerlund
Kauppaneuvoksentie 12 A 8
00200 Hki

puh. 050 441 6379

kontra.c@gmail.com

Seuraavaan lehteen tarkoitettu aineisto pyydetään toimittamaan 28.11.2008 kello 16.00 mennessä.

SUOMEN
KONTRABASSOKLUBI

Kesä- ja syyshehkutusta

Olipa upea kesä! Olin kahdella musiikkileirillä itse opettamassa ja yhdellä leirillä oppilaana. Säätkin olivat parhaat mahdolliset juuri näillä leireillä. Ei muuta kuin basso ulos nurmikolle, niin pystyi samalla ottamaan aurinkoa ja soittamaan (joojoo, kaikki harjoitusluokat olivat varattuja). Syksy onkin sitten kaikenlaisten projektien ja uusien tuulien starttipaikka. Olen näistä varsin innoissani (marraskuussa ehtii vielä valittaa), varsinkin syksyn tuomasta ryhdikkyydestä aikataulujen suhteen. Kesän lorvinta ja lennokkaat suunnitelmat vaihtuvat uutteraan työskentelyyn ja ajatusten toteuttamiseen. Siitä tulee hyvä mieli.

Viime lehdessä pohdimme klubin tulevaisuutta puheenjohtajan kanssa. Huolenaiheena oli, kiinnostaako klubin toiminta ketään. On ollut mahtavaa, miten sieltä ja täältä on tullut pieniä viestejä, terveisiä, sähköposteja vakuuttamaan, että klubimme koetaan tärkeänä. Toinen innostava asia oli syksyn ensimmäinen hallituksen kokous. Ajankohdankin muistan ulkoa: 20.08.2008 klo 20:08. Liekö ollut legendaarinen ajankohta vai mitä, mutta omana aikanani hallituksen kokouksessa ei koskaan aiemmin ole ollut näin paljon porukkaa! Osa oli mukana ensimmäistä kertaa pitkään aikaan, ja osa ensimmäistä kertaa yleensäkään. Tämän voisi varmaan ottaa hyvänä merkkinä.

Klubin syksyyn ehti jo mahtua Esko Laineen mestarikurssi, joka toteutettiin yhteisvoimin Sibelius-Akatemian kanssa. Marraskuussa sitten suuntaamme yhdessä Poriin vuosittaista syyskonserttia varten. Sinne saa ja ehdottomasti kannattaa tulla kauempaakin!

Sommar- och höstiver

Vilken fantastisk sommar! Jag deltog på två musikläger som lärare och på ett som elev. Vädret var det bästa tänkbara på just dessa läger. Ut och öva på gräsmattan alltså, så kunde man sola sig med samma (jojo, det var fullt inomhus). Hösten är tidpunkten för start av projekt och nya vindar. Själv är jag helt ivrig över detta (man hinner ju alltid klaga sen i november), i synnerhet för att höstens tidtabeller gör tillvaron händelserik. Sommarens löja och vilda idéer ändrar om till intensivt arbetande och förverkligande. Det gör en nöjd och glad.

I förra tidningen funderade vi tillsammans med ordförande kring klubbens framtid. Vi var oroliga över ifall klubbens verksamhet ens intresserar någon. Det har varit underbart att få små meddelanden, hälsningar och emajl som bekräftar att klubbens verksamhet upplevs som viktig. En annan sak som fick upp ivern var höstens första styrelsemöte. Jag minns tidpunkten också utantill: 20.08.2008 kl 20:08. Kanske det bara var den legendariska tidpunkten, men så många har vi inte varit tidigare under min tid! En del var med för första gången på länge, andra var med för första gången över huvudtaget. Detta kunde nog tas som ett gott tecken.

Klubbens höst har redan hunnit innehålla Esko Laines mästarkurs, som arrangerades i samarbete med Sibelius-Akademin. I november riktar vi tillsammans kosan mot Björneborg med anledning av den årliga höstkonserten. Det lönar sig att komma även från längre håll!

Innokkaan syksyn toivotukset!
I önskan om en riktigt ivrig höst!

Henrica Fagerlund

Puheenjohtajan tervehdys

Syksy on jälleen pitkällä. Koulut ja työt ovat pyörähtäneet käyntiin uusine haasteineen ja virikkeineen. Joillekin tämä syksy merkitsee koulun vaihtumista työksi koesoittovoiton myötä. Itsekin olen opinnoissani loppusuoralla ja työn saaminen alkaisi olla ajankohtaista. Alkanut syksy onkin jo hellinyt työtä vailla olevia muutamilla koesoitoilla. 19.9. oli koesoitto Oulussa 26.9. Kotkassa ja 6.-7.10. Helsingissä. Koesoittovoittajat ja heidän haastattelunsa pyritään saamaan jo melko tuttuun tapaan seuraavaan bassolehteen.

Ja lisää koesoittoja on huhujen mukaan tulossa. Huhuthan ovat tietystia aina huhuja, mutta vaikuttaisi siltä, että suuret ikäluokat alkavat pikkuhiljaa jäädä eläkkeelle orkestereissakin. Ainakin Helsinkiin, Kokkolaan ja Tampereelle on lähivuosina tulossa bassopaikkoja. Erään orkesterin bassosektion äänenjohtaja oli jo kuuleman mukaan ollut huolissaan siitä, että jos tässä koesoittorubmassa jäädään viimeiseksi, niin parhaat basistit on jo viety päältä! Huoli voi olla ihan aiheellinen. Vielä jokunen vuosi sitten, ennen tutkintouudistusta, Sibelius-Akatemiaan otettiin basisteja sisään sitä mukaa, kun työpaikkoja näytti vapautuvan arvioituna valmistumisvuonna. Tämän luvun oli joku päättäjä hienosti osannut laskea, en tiedä miten. Sen vuoksi monena vuonna sisään saattoi päästä vain yksi tai kaksi uutta bassonsoitonopiskelijaa. Nyt pyrkijämäärät näyttävät hieman pienentyneen, mutta hakijoita otetaan entistä enemmän sisään. Se, että opiskelijoita otetaan enemmän sisään on mielestäni terve suuntaus, vaikka kaikille ei orkesterista ehkä töitä löytyisikään.

Eräs Akatemian "bassoprofessoreista" ideoi (ehkä ei ihan tosissaan), että basisteja voitaisiin täsmäkouluttaa orkestereihin. Kuvitellaan, että tänä syksynä sisään olisi päässyt kolme opiskelijaa. Kuvitellaan myös, että 5,5 vuoden päästä (tavoitteellinen valmistumisaika, itselläni alkoi juuri kuudes vuosi) vapautuisi kolme työpaikkaa: yksi Tapiolassa, yksi RSO:ssa ja yksi Mikkelissä. Ensimmäisen vuoden aikana päätettäisiin, kuka menee mihinkin. Sen jälkeen he voisivat alkaa harjoitella sellaista ohjelmistoa, mitä kussakin orkesterissa soitetaan. RSO:ssa paljon uutta musiikkia ja isoja teoksia, Tapiolassa vähän pienemmälle orkesterille sävellettyjä teoksia ja Mikkelissä jousiorkesterikappaleita. Näin vältyttäisiin ikäviltä koesoitoilta (paitsi tietysti tulisi suorittaa koesoitto oppilaitokseen) ja turhalta Dittersdorfin ja Koussevitskyn konserttojen veivaamiselta. Juu, tiedetään, onhan siinä paljon ongelmakohtia, eikä sellainen systeemi tulisi koskaan toimimaan, mutta ideana se on aika hyvä! Ja on sen tyyppinen järjestelmä ollut käytössäkin. Nimittäin DDR:ssä. Siellä kaikille opiskelijoille oli työpaikka tiedossa jo opiskeluaikana.

Muita tapahtumia tänä syksynä ovat ainakin Multamäen Mikon soolot Turussa 9. ja 10.10., sekä perinteinen syyskonsertti Porissa 15.11. Molemmista tapahtumista löydät enemmän tietoa tämän lehden muilta sivuilta. Bassoklubi osallistuu Poriinlähtijöiden matkakustannuksiin ja nopeimmille on luvassa autokyyti Helsingistä Turkuun 9.10. minun kyydissäni. Paikkoja voi varata puhelimella.

Antoisaa syksyä kaikille!
Juha Kleemola

SUOMEN KONTRABASSOKLUBI RY. TOIVOTTAA VASTANAINEELLE PUHEENJOHTAJALLE RUTKASTI ONNEA!

Kuusi Kontrabassoa – aus Berliner Philharmoniker

Berliinin Filharmonikoiden juhlaviikkovierailun yhteydessä orkesterin bassoryhmä järjesti koululaiskonsertin Sibelius-Akatemian konserttisalissa 6.5.2008. Konserttiin saapui pitkät jonot helsinkiläisiä ala-asteen oppilaita, mutta aivan ylimmälle parvelle oli hiipinyt myös hieman varttuneempaa väestöä. Tarkempi silmäys paljasti yläparven täyttyneen suomalaisista basisteista, basisteista ja basisteista. Konsertin esiintyjäkaarti ei ollut vaatimattomimmasta päästä. Lavalle asteli itse Klaus Stoll, vanavedessään Martin Heinze, Esko Laine, Peer Riegelbauer, Janne Saksala ja Ulrich Wolff. Esko Laine oli sonnustautunut britneyspears-mikrofoniin ja piti lasten mielenkiintoa yllä lennokkain välispiikein. Klaus Stoll oli tehnyt suurimman osan bassosekstetti-sovituksista.

Esko Laine, Ulrich Wolff, Martin Heinze, Klaus Stoll, Peer Riegelbauer ja Janne Saksala kevyessä jazz-svengissä

Konsertin avausnumero oli legendaarinen bassopaikka, Camille Saint-Säesin Eläinten karnevaalin Elefantti. Sitä seurasi 1200-luvulla sävelletty Thibault de Navarran "Cancion y Pastorela". Lapsiyleisön kosiskelua tai ei, mutta kolmas kappale kyllä aiheutti pientä kohahdusta yleisössä: Louis Legrandin Night Express 113. Sen jälkeen hieman yleissivistävää barokkia, Claudio Monteverdin Sinfonia a sei.

Sitä seuraava kappale taasen aiheutti pienehköä kohahdusta ylimmällä parvella. Osa filharmonikoiden basisteista laskeutui alas lavalta muodostaen piirin permannolla istuvan yleisön ympärille. Alkamassa oli Paul Chiharan ilmeisesti ainakin osittain improvisaatiolle perustuva kappale "Logs", joka Eskon juonnon mukaan kuvailee japanilaista puutarhaa. Kohahdusta yläparvella aiheutti Klaus Stollin hurja kappaleen aloitus: hän otti ison metallisen kellon ja kumautti sillä riskin miehen ottein bassonsa tallaan monta kertaa niin, että kolina kävi. Kai tarkoituksena matkia jotain japanilaista gongia? En olisi välttämättä itse uskaltanut heittäytyä vastaavanlaiseen taiteentekoon. Mutta teos oli muutenkin kaikin puolin kiinnostava, sisältäen kaikenlaista mahdollista kummaa ääntä, mitä nyt bassolla voi keksiä. Eikä sille Stollin bassolle oikeasti käynyt kuinkaan.

Ja sitten lisää vipinää lapsille. Duke Ellingtonin Satin Doll ja Janne Saksalan huimat bassoriffeilyt upposivat yleisöön. Jota seurasi jälleen pieni yleissivistys, nimittäin Orlandi di Lasson Frottola, jonka jälkeen jälleen kepeämpää: Moises Simonsin El Manciero. Konsertin päätti uskoakseni sekä lasten, että varttuneemmankin kuulijan mielestä ohjelman paras ja mieleenpainuvin veto, Georg Malmsténin Mikki Hiiri merihädässä. Miten kukaan ei ole aiemmin keksinyt kuvailla Mikin merihätää kuuden basson voimin? Tuli ihan merisairas olo jo pelkästä kuuntelusta ;)

Lapset jaksoivat kuunnella konserttia yllättävän hyvin. Myös Helsingin Sanomat huomasi erikoisen konsertin ja hehkutti sitä ison kuvan kanssa lehdessä HS 8.5.2008.

Teksti ja kuva:
Henrica Fagerlund

Basso saattaa tosiaan ollakin parhaimmillaan kaverin kanssa!

Bassoklubin nimittämä vuoden basisti 2005 Jani Pensola tarjosi kuuntelijoilleen unohtumattoman bassoelämyksen konsertissaan 15.5.2008 Sibelius-Akatemian kamarimusiikkisalissa. Konsertti kulki nimellä ”Basso on parhaimmillaan kaverin kanssa” viitaten illan muihin taiteilijoihin, jotka olivat Minna Pensola, Joonas Ahonen sekä Severi Pyysalo. Konserttipaikalle oli saapunut huomattavan suuri joukko basisteja, vakiokasvojen lisäksi yleisön joukossa saattoi nähdä muutamia todellisia bassokonkareita, "vanhoja kähmyjä" suorastaan.

Konsertti oli myös Suomen kontrabassoklubin juhlakonsertti, jonka tarkoituksena alun perin oli juhlistaa klubin 30-vuotista taivalta. Aikataulujen venymisen takia klubi oli konserttipäivänä kuintkin ehtinyt aloittaa jo 33. toimintavuoden. Se ei menoa haitannut. Kontrabassoklubi muisteli väliajalla mm. aktiivijäsen Jorma Katraman ansiokasta toimintaa puheenvuorolla ja pienellä lahjalla.

Tiiviisti ihmisiä yleisössä, himmeä valaistus, odotteleva fiilis konsertin alun venyessä... Se oli todella tunnelmallista. Konsertin avasi Kai Niemisen vuonna 1976 säveltämä *Suita Piccola "Aapasuo"*, sooloteos kontrabassolle. Aapasuo on alkujaan kirjoitettu basisti-säveltäjä Teppo Hauta-Aholle. Kuten Niemisen muitakin sooloteoksista, myös Suita Piccolasta kuuluu aito muusikkous ja sen sävelkieli on omintakeinen juuri kontrabassolle ja on siksi myös Janin mielestä mielekästä soitettavaa. Aapasuo on luonnossa usein havumetsästä löytyvä suotyyppi, jonka keskiosa on selvästi reunoja alempana. Suita Piccola saattoikin kuljettaa kuulijan pehmeiden sävyjen, avoimien intervallien ja rosoisten rytmien keinoin suomalaisen sielunmaiseman, Aapasuolle, havumetsän hämärään.

Konsertissa seuraavana kuultiin kantaesityksenä Teppo "Kalmisto" Hauta-Ahon *Double Fantasy Duo for violin & double bass*. Teoksen myötä ensimmäinen illan soittokavereista saapui lavalle. Kaveri oli tarkemmin ottaen Janin sisko, viulisiti Minna Pensola. Sisarusten yhteismusisointi oli hyvin luontevaa ja saumatonta. Teos edusti Kalmistolle tyypillistä tonaalisävytteistä modernia musiikkia etnisin sävyin höystettynä.

Lisää kavereita lavalle. Joonas Ahonen pianoon ja Tauno Marttisen *trio kontrabassolle, viululle ja pianolle* soimaan. Teos on sävelletty 1970-luvun lopulla ja on myöskin alunperin omistettu Teppo Hauta-Aholle. Marttisen musiikille ominaista voisi sanoa olevan maalauksellisuus ja kiintymys mystiikkaan. Tälle Hämeenlinnan shamaa-nille maaginen yhteys johonkin arkitodellisuuden ulkopuolella olevaan on aina ollut tärkeää.

Tilaisuus oli samalla harvinaisen tunnelmallinen A-tutkinto

Tauon jälkeen saimme jälleen kantaesityksen. Tällä kertaa Suomen kontrabassoklubin tilausteoksen, Eerik Siikasaaren *Abassonata* -kontrabassolle ja pianolle. Teos on kirjoitettu juuri kyseistä konserttia varten.

Sävellyksen nimi ”Abassonata” kuvastaa hyvin sen musiikillista sisältöä. Ensinnäkin kyseessä on periaatteessa sonaattimuotoinen teos (sonata), joskin perinteisen sonaatin rajoitteita on jossain määrin venytetty. Toiseksi kappale on sävelletty bassolle (a basso). Lisäksi luonnollisesti basistin ja bassomusiikin ollessa kyseessä, tietyltä intohimon palolta ei voi tässä teoksessa välttyä. (Passion, joka tietysti meille basisteille ja muille lukuhäiriöisille on Bassion...) Teos oli todellinen helmi ja voi vain toivoa, että yksi jos toinenkin basisti ottaisi teoksen jatkossa ohjelmistoonsa!

Konsertin päätti veikeä Severi Pyysalon säveltämä *Tres Amigos* – trio viululle, bassolle ja vibrafonille, jossa säveltäjä itse tarttui vibrafonikapuloihin ollen samalla illan kolmas soittokaveri. Teos jakautui kolmeen osaan, joista kullakin on oma karaktäärinsä. Säveltäjä totesi ohjelmalehtisessä itse hakevansa inspiraatiota teoksiinsa kuvitteellisista näytelmän tai elokuvan kohtauksista, jotka kuulija voi mielensä mukaan täydentää. Sysmän suvisoiton 2006 tilaama *Tres Amigos* tarjosi rikasta rytmiikkaa ja harmoniaa persoonalliselle kokoonpanolle.

Konsertin päätteeksi Suomen Kontrabassoklubi tarjosi asiaankuuluvat shampanjat, jonka lomasta innokkaimmat basistiopiskelijat karkasivat takavasemmalle kuulemaan lautakunnan hehkuttelua. Konsertti oli nimittäin samalla Janin diplomi, joka odotetusti sai lautakunnalta ylistystä ja kiitosta.

Jani & kaverit Severi Pyysalo, Minna Pensola ja Joonas Ahonen

Jani Pensola, myös tunnettu nimellä Funky Finn, on yhtä kotonaan niin klassisen, jazzin kuin tangonkin parissa. Kontrabasso on vienyt Janin lähes maailman joka kolkkaan, ja matka päättyi viimein Lontooseen, minne Jani tuli tapaamaan ystäviään, mutta unohti lähteä. Jani on saavuttanut jo mystisen maineen soittamalla LSO:ssa ja muissa lontoolaisissa orkestereissa. Samaan aikaan hän on sukeltanut syvemmälle kontrabasson ja kamarimusiikin maailmaan.

Kun Jani ei hommaile basson kanssa, hänet voi löytää kokeilemassa Etelä-Lontoon curryravintoloita äärimmäisen ruokanautonnon toivossa, ja hän on myös riittävän englantilaistunut ymmärtääkseen hyvän bitterin päälle silloin tällöin. Vuodesta 2002 lähtien Jani on työskennellyt freelance-muusikkona Lontoossa, esiintyen mm. LSO:n, RPO:n ja London Sinfoniettan kanssa. Hän on myös ZUM-yhtyeen kontrabasisti.

Teksti ja kuvat: Henrica Fagerlund

Bassoilua Lapinlahden tapaan

8-14.6.2008 saattoi tarkkakorvainen kuuntelija havaita Lapinlahtelaisella Portaanpään kristillisellä opistolla kontrabasson sointia. Meneillään oli nimittäin Lapinlahden musiikkileiri ja mestarikurssi, jonne bassomaestroksi oli tänä vuonna saapunut Metropolia-ammattikorkeakoulussa (ent. Stadia) ja Sibelius-Akatemialla opettava Juho Martikainen. Kymmenkunta opinnälkäistä basistia ahkeroi leirillä viikon aikana; jotkut olivat tarttuneet bassoon aivan hiljattain, vanhin ehtinyt jo ammattiorkesteriin.

Ari, Eila, Katri-Maria ja Karoliina Juhon kestitettävinä

Muusikoiden joukko valtasi Portaanpään opiston sunnuntaina 8.6.08. Portaanpää on verhottu vehreään pohjoissavolaiseen maalaissiluettiin, ja se sijaitsee aivan Lapinlahden kirkonkylän kupeessa. Sää muuttui aurinkoisemmaksi vasta viikon loppupuolella, muttei se silti estänyt tutustumasta Portaanpään ympäristöön lenkkeillen. Muusikot majoittuivat muutaman hengen huoneisiin. Opiston vanhassa päärakennuksessa tunnelma oli suorastaan maalaisromanttinen. Hiljaisuus oli leirillä melko aikaisin, jo kymmeneltä, joten pahaa univelkaantumista ei ollut luvassa. Musiikkileireillä tunnetusti myös syödään sekä usein että paljon, eikä Lapinlahti ollut tässä mikään poikkeus: Portaanpäässä muonitus tuntui yleisen mielipiteen mukaan olevan maittavaa.

Päivät kuluivat sutjakkaasti. Soittotuntien pituus oli musiikkileiriläisillä puoli tuntia ja mestarikurssilaisilla kolme varttia, minkä lisäksi varsikin musiikkileiriläiset osallistuivat klassisen genren orkestereihin tai pop-jazz-musiikin bändisoitteluihin. Leirin pianisteilla oli hommia varsinkin leirin edettyä yli puolenvälin kun muusikot harjoittelivat konserttiesiintymisiä varten. Peruskurssiteoriat, jazztanssi tai kehonhuollontunti oli mahdollista sisällyttää leiriohjelmaan, ja nuoret musiikkileiriläiset päätyivät viettämään iltaa vauhdikkaaseen leiridiskoon tai leppoisiin iltamiin, jonne oli saanut porukalla ideoida ohjelmaa.

Mitäpä olisi kesä ilman uintia: Portaanpäässä sitä oli mahdollista harrastaa päivittäin opiston uima-altaassa vaikka saunomisella höystettynä. Illan jo hämärryttyä ja opiston hiljennyttyä aikuisopiskelijabasistit Ari, Eila ja Karo vetäytyivät bassoluokan uumeniin jutustelemaan ja pelailemaan carcassonnea. Kokeilimme myös Sibelius-akatemiassa lanseerattua ja hyväksi havaittua ”bassoterapiaa”. Siinä ”terapeutti” soittaa basson matalaa e:tä hoidettavien maatessa puulattialla. Menetelmä ei liene täysin vaikutukseton, sillä Eilalta alkoi hoidon jälkeen tulla verta nenästä. Älä soita h:ta…? Päiväsaikaan aikuisopiskelijabasistit viihdyttivät sekä itseään että toisiaan yhteisillä terveysliikuntatuokioilla.

Musiikkinautintoja oli luvassa muutenkin kuin kaverin treenikopin ohi kulkiessa. Musiikkileirin klassisen musiikin opettajien konsertissa kuultiin monenlaista erinomaisesti tulkittua säveltaidetta: uudesta haitarimusiikista säveltäjän itsensä tulkitsemana Barrieren Sonate a deux –barokkisonaattiin sellolle ja bassolle. Konsertissa vihittiin käyttöön myös musiikkileirin/-opiston tuliterä konserttiflyygeli. Kevyen musiikin opettajien konsertissa taas oli svengaava tunnelma.

Musiikkileiriläiset olivat lavalla perjantaina, ja mestarikurssin päätöskonsertti soiteltiin lauantaina. Siinä basistit eivät tällä kertaa olleet vähemmistönä, vaan salissa kuultiin peräti neljää basistia. 17-vuotias basisti-

lupaus, Katri-Maria Leponiemi soitti Dragonettin Andante & Rondon varman virtuoottisin ottein pianisti Anna Hämäläisen kanssa; Karoliina Koivusalo ja pianisti Petri Herranen soittivat Franckin A-duurisonaatin ensimmäisen osan. Konsertin päätti Eila Saikkosen ja Ari Mansalan huikea, suorastaan erinomainen yhteistulkinta Bottesinin todella vaativasta h-mollikonsertosta, jonka sujuvat pianosäestykset soitti Petri Herranen. Loistavan konsertin jälkeen mestarikurssilaiset ja Juho lähtivät illallistamaan Matin ja Liisan asemalle. Kuulopuheiden mukaan pikkubasisteilla oli sunnuntaina vielä oma matinea.

Kontra-C:n toimitus pyysi muutamaa musiikkileiriläistä kirjoittamaan kokemuksistaan. Tällaisia mietteitä oli Anri Martikaisella, 11v:

> ”Musiikkileirillä on ollut kivaa, ja olen oppinut paljon uusia asioita, esim. uusia kappaleita ja erilaisia soittoasentoja. Musiikkileirillä opettajani on Juho Martikainen. Juho on kiva ja osaa opettaa hyvin. Olen saanut musiikkileirillä paljon uusia kavereita. Vapaa-ajalla olenpuuhapajoissa ja ystävien kanssa. Olen soittanut kappaletta nimeltä: Song of the Volga Boat Men. Orkestereissa olen soittanut kappaleita, joiden nimet ovat: On suuri sun rantas autius, Nostepa-Mää–Kurikasta ja Jewish Wedding Song. Leirin ruoka on ollut hyvää ja sitä on ollut riittävästi.”

Näin leiristä ajatteli Jenna Marin, 10v:

> ”Täällä musiikkileirillä on kivaa. Juho-ope on tosikiva. Opin leirillä paljon, esim. soittamaan peukalo-asemassa. Sain lisää intoa kontrabasson soittoon. Musiikkileirillä openi on Juho Martikainen. Opin virittämään viritys-mittarilla. Kannattaa tulla soittamaan musiikkileirille. Musiikkileirillä on kivaa olla, koska voi ostaa kaikkea täällä sijaitsevasta kioskista, on kiva ope ja saa tutustua uusiin kavereihin. Musiikkileirillä on vapaa-aikaa. Yleensä vapaa-ajalla olen kavereiden kanssa.”

Ja näin leiristä kirjoitti Katri-Maria Leponiemi, 17v:

> ”Kurssi on ollut tosi hyödyllinen vaikka viikko onkin aivan liian lyhyt aika kaikkien uusien asioiden sisäistämiseen. Alussa vähän jännitti että kuinkahan suuri työmaa on edessä kun uudelle opettajalle meni. Mutta uutta oppimaan tänne tultiinki ja vaikka ei nyt viikon aikana ole ehtinyt kaikkea oppimaan ni tietääpä mitä asioita pitää harjotella enemmän. Lapinlahdella oli kyllä järjestetty harjotustilat hyvin, koska aina pääsi jonnekki treenaamaan kun vaan halusi. Välillä kyllä nauratti kun tajus viettäneensä monta tuntia päivässä pienessä kaakeloidussa varastossa.
>
> En ollut aikasemmin käyny kuuntelemassa muiden soittotunteja, mutta täällä tuli sitäki kokeiltua ja koska toisten tunneilla puhuttiin paljon samanlaisia asioita kuin omilla, tuntui kuin olis saanu kaksi soittotuntia päivässä. Lisäksi muiden soiton kuuntelu sai mietiskelemään omaa soittoa ja sitä, miten sitä voisi parantaa… Oli kyllä onnistunu leiri kaikin puolin ja sääkin suosi sillä pilvinen ja sateinen sää piti aika tehokkaasti sisätiloissa basson kanssa.”

Leirin pikkubasistit olivat liian vikkeliä kuvattaviksi

Teksti: Karoliina Koivusalo
Kuvat: Ari Mansala

Newbie Savonlinnassa

Jiri ja Esko: “tsäk-tsäk-balkan-balkan”

Osallistuin Savonlinnan valtakunnalliselle musiikkileirille kesä-heinäkuun taitteessa männä kesänä. Kokemus oli aivan mahtava. Olen verrattain uusi tulokas kontrabasso-harrastuksen piirissä, ja ilmeisesti iältänikin hieman keskimääräistä vanhempi "newbie". Viisikymmentävuotisen maallisen vaellukseni aikana olen kyllä askarrellut musiikkiharrastuksen parissa klarinetin ja kitaran soiton merkeissä jo vuosikymmeniä. Bassoa olen soittanut kohta kolmisen vuotta, ja tarve on kova taitojen kehittämiselle. Sinnittelen mukana kolmessa pääkaupunkiseudulla toimivassa harrastelijaorkesterissa.

Musiikkileirit ovat minulle kyllä jonkin verran tuttuja. Ensimmäiselle taisin mennä parisen kymmentä vuotta sitten. Jo tuolloin oli leiriläiseksi ryhtyminen hieman kankeaa. Tuolloin, ja kuten nyt Savonlinnan leirin osalla tuntui jostain syystä hieman vaikealta mennä suureen joukkoon ihmisiä jotka ovat selkeästi sinua nuorempia. Noin periaatteessa tietenkään siinä ei pitäisi olla mitään outoa, mutta kuitenkin sitä kokee itsensä aina kummajaiseksi. Ei vähiten siksi, että sitä oikeasti onkin kummajainen. Leireillä joissa olen ollut on järjestään ollut vain muutama iäkkäämpi henkilö noin sadan lapsen ja nuoren joukossa.

Itse asiassa Savonlinnassa kummeksuin enemmänkin sitä, miksi ikäisiäni musiikin harrastajia ei leireillä juurikaan näy? Suomihan on täynnä minun ikäisiä musiikkiharrastajia, joilla on kuumeinen tarve saada kehittää taitojaan ja päästä mukaan musiikin nautinnolliseen maailmaan. Missä kaikki ovat?

Tilanne leireillä on senkin suhteen vielä käsittämättömämpi kuin ottaa huomioon, että juuri työssäkäyville henkilöille leiri olisi se ajallisesti tehokkain tapa taitojen kartuttamiseen. Viikon voi hyvin uhrata kesälomistaan leireilyyn ja pyhittää kokonaan harrastukselle, jonka parissa ei työn lomassa kerkeä riittävästi askartelemaan.

Savonlinnan leiri oli, ihan-oikeasti-hei, allekirjoittaneelle aivan upea kokemus ja siitä jäi lämpimät muistot. Puitteet olivat mitä parhaimmat. Savonlinnan kristillinen opisto sijaitsee muutaman kilometrin päässä kaupungin keskustasta, jossa sattumoisin vielä juuri oli alkamassa oopperajuhlat, jonka Mefistofele-esityksen harjoituksia pääsimme me leiriläiset myös seuraamaan. Opistolla on hyvät majoitustilat, kolme rantasaunaa ja loistava keittiö jossa aterioitiin taajaan. Itse asiassa, mitään muuta ei tarvinnut tehdä kuin soittaa.

Nelikätisyys ei ole vain pianistien juttu!

Savonlinnan musiikkileirillä on joka vuosi iso bassoluokka

Basson opettajina leirillä toimi Jiri Parviainen sekä Eila Saikkonen. Oli mahtava kokemus saada olla tuollaisten alan huippujen oppilaana. Oli kyllä sykähdyttävää, että tuollaiset ihmiset ohjasivat tällaista alkutaipaleella olevaa harrastelijaa. Yksitoistahenkisessä bassoryhmässämme oli oppilaina mukana myös jo basson soiton opiskelussa pitkälle edenneitä henkilöitä, jotka koin mukaviksi apuopettajiksi. Opetusta leirillä saikin, ei vain omalla yksityistunnillaan, vaan käytännöllisesti katsoen aamusta iltaan. Harjoittelimmehan samoissa tiloissa ja muun vapaa-ajan yhteydessä pystyi aina utelias harrastaja virittämään keskustelun kiinnostuksensa suuntaan. Myös muiden oppilaiden opetuksen seuraaminen oli hyvin hyödyllistä.

Päätöskonsertti alkoi railakkaasti bassomusiikilla -- koko luokan voimin

Jos tällainen musiikkileirin opetuspläjäys ei houkuta leireille kaltaisiani ja ikäisiäni harrastajia, niin mikä sitten? Olisiko niin, että porukka ei olekaan tietoinen tällaisesta tarjonnasta? Vai eivät kehtaa tulla? Minä voin kertoa, että kyllä kehtaa - mutta pohdin myös, voisiko näitä kehtaavia tulla liikaa?

En toki tarkoita sitä, että kesäleirit tulisi muokata pelkästään vanhemman polven edustajille, kaikkea muuta. On tunnustettava että, leirit ovat ensisijaisesti lapsia ja nuoria varten. On ilo nähdä innokkaita, niin aloittelevia kuin jo pidemmälle kehittyneitä nuoria hyvän harrastuksen parissa ja saada opiskella ja soittaa yhdessä heidän kanssaan. Osasta näistä nuorista varmasti muodostuu ne tulevaisuuden osaajat, jotka levittävät musiikin iloa laajimmin ja syvällisimmin, ja jotka vuorollaan siirtävät taitojaan ja kokemustaan eteenpäin. Ehkä myös meille ehtoopuolen ihmisillekin ;-)

Teksti ja kuvat:
Esko Järvinen

Helsingin Juhlaviikkojen antia

Helsingin juhlaviikot täyttivät tänä vuonna 40 vuotta. Sen kunniaksi Suomeen saapui useita nimekkäitä esiintyjiä kuten Berliinin Filharmonikot ja Simon Rattle. Ehkä odotetuin (tai ainakin hypetetyin) klassisen musiikin vieras oli kuitenkin Gustavo Dudamelin johtama Simón Bolívar nuoriso-orkesteri. Viime vuosina suurta maailmanlaajuista suosiota ja menestystä nauttineet Dudamel ja SB-orkesteri ovat molemmat maineikkaan venezuealalaisen musiikkikasvatusjärjestelmän "El Sisteman" kypsimmät hedelmät. El Sistema, Dudamel ja Simón Bolívar nuoriso-orkesteri eivät varmastikaan esittelyjä kaipaisi, mutta mahdollisia viime kuukaudet harjoituskopissa eläneitä basisteja varten pieni referaatti on paikallaan.

"El Sistema" on Venezuelan nuoriso-orkesteriverkoston (Fundación del Estado para el Sistema Nacional de las Orquestas Juveniles e Infantiles de Venezuela / FESNOJIV) helpommin muistettava lempinimi. Se on rakennettu ekonomi ja amatöörimuusikko José Antonio Abreun 1975 aloittaman musiikkiprojektin pohjalta. Sittemmin projekti on kasvanut 15 autotallissa soittaneesta nuoresta koko maan kattavaksi ja valtion avokätisesti tukemaksi järjestelmäksi, jonka piiriin kuuluu 350 000 oppilasta 180 oppilaitoksessa ja yli 200 orkesterissa.

José A. Abreu oli mukana luennoimassa mm. Suomen ja Venezuelan välisistä yhteistyömahdollisuuksista

Kapellimestarifanin unelmapotretti: Leif Segerstam, E-P Salonen ja Gustavo Dudamel

Vaikka El Sisteman taiteellisia tuloksia ei voida kieltää, on järjestelmä ensisijaisesti sosiaalinen. Tärkein tavoite on saada kaikki lapset soittoharrastuksen pariin ja näin pois slummeista huumeiden ja rikollisuuden vaikutuksen alta. Orkesterit toimivat mielekkäänä päivähoitona, johon mennään koulun jälkeen neljäksi tunniksi, joka päivä. Kaikista köyhimmille annetaan ilmaiset soittimet. El Sistema on tällä hetkellä maailman suurin soitinten ostaja, vaikka järjestelmällä on myös omat soitinrakennuskoulut. Media on usein El Sisteman yhteydessä korostanut nimenomaan selviytymistarinoita.

Maailmanmaineeseen El Sistema nousi 2004, kun järjestelmän oma kasvatti, sympaattinen ja energinen Gustavo Dudamel voitti arvostetut Gustav Mahler kapellimestarikilpailut. Seurasi useita vierailupyyntöjä ja kiinnityksiä. Hän mm. jatkaa LA Filharmonian taiteellisena johtajana Esa-Pekka Salosen jälkeen. Lisäksi hän johtaa Göteborgin sinfoniaorkesteria ja El Sisteman parhaimmistosta koostuvaa Simón Bolívar orkesteria. Myös Berliinin Filharmonikkoihin 17-vuotiaana päässyt kontrabasisti Edicson Ruiz on peräisin El Sistemasta.

Finlandiaa latino-fraseerauksella

Orkesteria vuoden verran netistä seuranneena kiinnosti kovasti nähdä heidät livenä. Onneksi olin aikaisin liikkeellä, sillä kuten berliiniläisten, niin myös venezuelaisten molemmat konsertit 18.-19.8. olivat nopeasti loppuunmyytyjä. Orkesterilaiset

Venezuelalainen ratkaisu Finlandia-talon kuuluisiin akustiikkaongelmiin -- musiikkitalo tulee huomattavasti edullisemmaksi!

pitivät edellisinä päivinä lisäksi muutaman pienemmän kokoonpanon konsertin, joita pääsi kuuntelemaan ilmaiseksi. Kuultiin brass ensembleä, trumpettikvartettia, vaskikvintettiä ja jousikvartettia. Tiesin jo etukäteen, missä nämä soittajat olisivat parhaimmillaan: rytmisyydessä, svengissä, varmassa tekemisen meiningissä ja vuosien aikana hitsautuneessa yhteissoitossa. Pelkästään jo tuon kaiken kokeminen elävässä elämässä oli vaikuttavaa. Olin kuitenkin positiivisesti yllättynyt varsinkin brass ensemblen hyvin laajasta sävykirjosta.

Päätapahtumana oli kaksi koko illan konserttia eri ohjelmistoilla. Ensimmäisessä soi Salosen LA variaatiot, Mussorgskin Näyttelykuvia (Ravel) ja muutama latinalaisamerikkalaisen säveltäjän teos. Orkesterin käyntikortiksi muodostunutta, riehakkaiksi karnevaaleiksi yltyvää Bernsteinin Mambo-"ylimääräistä" unohtamatta.

Ensimmäisenä huomio kiinnittyi orkesterin VALTAVAAN kokoon. Kaikki stemmat puhaltimia myöten oli tuplattu. Siinä missä berliiniläiset tulivat toimeen kuudella, venezuelalaisten bassosektio koostui 14 soittajasta! Ei voinut kuin hämmästellä, miten hyvin näin iso porukka soittikaan yhteen. Dudamel pystyi hyvin hyödyntämään näin ison pumpun tarjoamat sävymahdollisuudet.

Seuraavassa konsertissa kuultiin Tšaikovskin neljäs sinfonia ja Stravinskin Kevätuhri. Täydellä rytmisellä tarkkuudella ja "latino-intohimolla" soitettu versio alkuvoimaisesta balettimusiikista on yksi vaikuttavimmista, jonka olen kuullut. Konsertin päätteeksi saatiin hauska yllätys: Finlandia "latino-fraseerauksella". Molemmat konsertit olivat aivan täynnä yleisöä, joka villiintyi hurraamaan tavalla, mitä harvoin Suomessa näkee. Mainita voisi vielä, että Dudamel johti kaiken ulkoa. Siis myös sen Kevätuhrin.

Valitettavasti kielimuurin takia emme saaneet tarkempaa haastattelua orkesterin bassosektiosta.

Teksti ja kuvat:
Ari Mansala

Meisteri lavalla

Hyvinkään musiikkiopiston entinen kasvatti, nykyinen Berliinin Filharmonikkojen jäsen Esko Laine palasi kotiseudulleen sunnuntaina 21.9.2008 soittaakseen Hyvinkään orkesterin solistina Hoffmeisterin kontrabassokonserton nro 1 D-duuri. Tilaisuus veti Hyvinkään salin täyteen yleisöä, ja tarkkavainen vieras pystyi erottamaan joukosta kiitettävän paljon myös ei-basisteja.

Esitys oli onnistunut. Eskon soitossa yhdistyy tasapainoisesti tekninen mestaruus, musikaalisuus ja lavakarisma. Muutama hieman falski sävel siellä täällä on bassoesityksessä hyvin pientä, varsinkin yhdistettynä kantavaan ääneen, hyvään artikulaation ja vahvaan solistisuuten. Tykkäsin erityisesti Eskon tavasta aloittaa soolo-osuudet varmalla alukkeella, koko jousen alueen käytöstä sekä hänen soundistaan ja artikulaatiostaan kärkijousessa. Esitys palkittiin raikuvilla aplodeilla, bravo-huudoilla ja kahdella kukkakimpulla. Valitettavasti emme saaneet nauttia ylimääräisistä. Väliajalla back stagella oli pitkä jono kiittäjiä.

Konsertissa kuultiin Hoffmeisterin lisäksi Tuomas Pirilän johtamalle Hyvinkään orkesterille tyypilliseen tapaan hieman harvinaisempaa klassismin ja varhaisromantiikan ajan musiikkia, tällä kertaa Beckin ja Boccherinin orkesteriteoksia. Pirilän omistautuvuus näkyi myös yksityiskohtaisena työnä ja ulkoa johtamisena.

F.I.Beck: Sinfonia g-molli

1 Allegro con spirito
2 Andante poco adagio
3 Minuetto
4 Presto

F.A.Hoffmeister: bassokonsertto nro 1, D-duuri

1 Allegro
2 Adagio (Tuire Arpalahti, viulu)
3 Finale: Allegro

- tauko-

F.I.Beck: La mort d'Orphée alkusoitto

L.Boccherini: 3. sinfonia, D-duuri

1 Grave - Allegro assai
2 Andantino
3 Minué amoroso
4 Presto assai

Tulevat meisterit lavalla

On lauantai iltapäivä ja H-junan eteisessä on tiivis tunnelma. Lastenrattaiden ja yhden polkupyörän lisäksi ovien edessä tasapainoilee kolme basistia suurine soittimineen. Tämä näky inspiroi paikallisen puskafilosofin antamaan muutamia hieman epäselviä elämänohjeita. Onneksi päivän opetusanti ei kuitenkaan jäänyt siihen.

Basistijoukko oli matkalla Hyvinkään musiikkiopistolle, jossa Esko Laine piti konsertin yhteyteen hyvin lyhyellä varoitusajalla järjestetyn mestarikurssin. Klubi sai tietää mahdollisuudesta siihen vasta reilua viikkoa aikaisemmin. Suuri kiitos kaikille, jotka mahdollistivat kurssin toteutumisen!

Mahdollisuus saada edes vähän oppia Berliinin Filharmonikkojen basistilta houkutteli paikalle paljon kuulijoita: yhdeksän aktiivia, kourallisen passiiveja ja jopa yhden viulistin. Aikaa oli vain ruokatauon sisältävät viisi tuntia, joten jokainen aktiivi sai opetusta vain 30 minuuttia. Pianonsoitosta piti huolen Elina Saksala.

Kurssilla kuultiin mm. Fryban sarjaa, Bottesinin ja Vanhalin konserttojen 1. osia ja Hindemithin sonaattia. Tärkeimpiä käsiteltyjä asioita oli soittajan oman mielikuvituksen ja luovuuden aktivointi sekä editio-uskollisuudesta irrottautuminen; basson korkeuden vaikutus ja koko kehon käyttö; kantava soundi ja selkeä artikulaatio; sekä musiikin muotoilu siten, ettei sen hetken tekniset ongelmat kuuluisi. Päivän päätteeksi saatiin tuhti puolentoista tunnin annos Dittersdorfin 1. osaa, jossa Esko korosti kappaleen elävöittämistä nyansseilla, tempon käsittelyllä ja eri jousilajien käytöllä.

Vaikka aikaa olikin rajoitetusti, sai jokainen varmasti mukaansa hyviä ohjeita ja mietittävää. Eskon opetus oli luontevaa ja hyvin demonstroitua, konkreettisia vinkkejä unohtamatta. Päivän mielenkiintoisimmaksi "meemiksi" osoittautui kuitenkin eräs Ditterin sormitus, jonka Esko oli aikaisemmin keväällä opettanut Otto Toloselle, joka oli näyttänyt sen Jiri Parviaiselle, joka puolestaan oli pistänyt sen eteenpäin kesällä Henrica Fagerlundille, joka soitteli sitä nyt Eskolle, joka ihmetteli, mistä Henrica oli sormituksensa saanut. Pienet ovat piirimme.

Teksti ja kuvat:
Ari Mansala

Esittelyssä TFO:n bassosektio

Bassosektioiden esittelyyn tulee nyt Suomen luultavasti vanhimman orkesterin kontrabassoryhmä. Turun Filharmonisen orkesterin juuret ulottuvat 1790-luvulle saakka, jolloin perustettiin Turun Soitannollinen seura. Orkesteri kunnallistettiin vasta 1927. Tänä päivänä TFO on Suomen viidenneksi suurin orkesteri, jossa on 74 soittajaa.

TFO:n (kaupunginorkesterin) vakinaisina kapellimestareita ovat toimineet Tauno Hannikainen, Toivo Haapanen, Ole Edgren, Jorma Panula, Paavo Rautio, Pertti Pekkanen, Igor Bezrodnyi, Jacques Mercier, Hannu Lintu ja Tibor Bogányi. Syksystä 2001 lähtien orkesterin päävierailija on Juha Kangas. Petri Sakari on toiminut ylikapellimestarina vuoden 2007 alusta. Paavo Berglund, joka on vieraillut orkesterimme johtajana vuodesta 1953, nimitettiin kunniakapellimestariksi vuonna 2002.

Orkesterin nimikkosäveltäjät ovat Mikko Heiniö (Turku) ja Anders Hillborg (Tukholma). Suurin osa konserteista pidetään vuonna 1952 valmistuneessa, Risto Luukkosen suunnittelemassa Turun konserttitalossa (1002 paikkaa). Tuomiokirkossa ja Mikaelinkirkossa esiinnytään useamman kerran vuodessa.

Myös fregatti Suomen Joutsenen Forum Marinum -merikeskuksen laiturista on tullut orkesterin kesäinen päänäyttämö laivan vuoden 2002 satavuotisjuhlakonsertin jälkeen. Orkesterin viimeisin suurtapahtuma Suomen Joutsenella oli Lentävä hollantilainen -produktio. TFO on konsertoinut myös Virossa, Ruotsissa, Norjassa, Unkarissa, Saksassa, Belgiassa, Venäjällä, Puolassa ja Kiinassa.

TFO on vuodesta 1979 tehnyt levytyksiä. “Suomalaisia klassisia suosikkisäveliä” -levyn (Naxos) ennätyksellisestä myynnistä orkesteri on saanut platinalevyn. Samoin “Karitan joulu” -levy (Ondine), joka tehtiin yhdessä sopraano Karita Mattilan ja CCA-kuoron kanssa, sai heti valmistuttuaan jouluksi 2002 kultalevyn ja jouluna 2003 platinalevyn.

TFO:n ohjelmisto on laaja aina kamarimusiikista suuriin sinfonioihin. Orkesterin kamarimusiikkia pääsee kuulemaan Turun linnan Juhana Herttuan salongissa. Suuria teoksia oli mm. syyskuun alussa Kuopin kaupunginorkesterin kanssa järjestetty yhteistyökonsertti, joka tarjosi kuulijoilleen Matti Salmisen Wagnertulkintoja sekä R. Straussin ”Ein Heldenleben”. Suuresta yleisömäärästä johtuen sinfoniakonsertteja on aina kaksi kertaa viikossa, torstaisin ja perjantaisin.

TFO:n bassoryhmään ovat kuuluneet mm. Ari Hakulinen, Antti Kujanpää, Mati Lukk, Peter Grans, Kalevi Tikkala, Alarik Repo, Pekka Lehtinen, Martti Särkkä, Pertti Roinila, Mikko Rautanen, Harry Westerholm, Vilho Halme, John Rosas, Paavo Pättiniemi, John Ludolphi, Martha Müglar-Adams, Eero Mäntynen, O Suomela ja Hans Mentl.

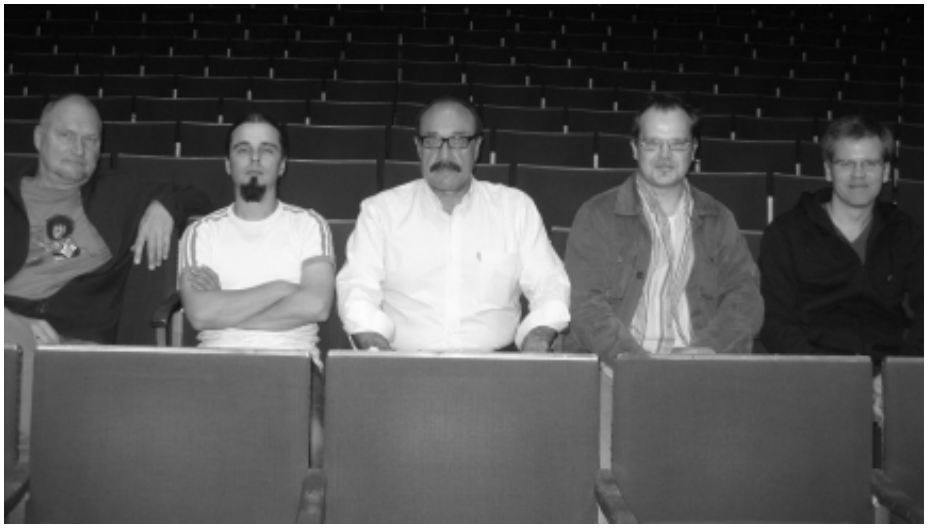

Olli Lehtinen, Matti Kariluoto, Jarmo Eno, Mikko Multamäki ja Tomi Laitamäki

Mikko Multamäki aloitti kontrabassonsoiton Peter Gransin johdolla Turun konservatoriossa. Tämän jälkeen hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa Olli Kososen johdolla, sekä täydensi opintojaan Jorma Katraman ja Duncan McTierin kanssa. Vuosina 1993-2000 Mikko toimi Tapiola Sinfoniettassa bassoryhmän varaäänenjohtajana ja vuodesta 2000 lähtien hän on ollut TFO:n kontrabassoryhmän äänenjohtaja. Lisäksi hän soittaa Olli Mustosen johtamassa Helsingin Festivaaliorkesterissa sekä kamarimusiikkia Turku Ensemblessä. Solistina hän on soittanut mm. Lohjan, Salon, Kirkkonummen ja muiden pienempien orkesterien kanssa. Lisäksi hän on pitänyt monia resitaaleja. Mikon harrastuksiin kuuluvat mm. jalkapallo ja sulkapallo lisäksi hän nauttii hyvistä sikareista.

Tomi Laitamäki (bassosektion kuopus synt. 1978) aloitti kontrabasso-opinnot vuonna 1989 Kauhajoen Panula-Opistossa opettajanaan Timo Turja. Hän opiskeli Panula-Opistossa myös Paul Ojan ja Petri Välimäen johdolla. Ammattiopiskelun Jyväskylän AMK:n musiikin koulutusohjelmassa hän aloitti vuonna 1999 opettajanaan Sari Savolainen. Hän opiskeli vuoden myös Tuomo Kinnusen johdolla. Vuosina 2001–2002 Laitamäki oli Erasmus -vaihdossa Berliininissä Hochshule für Musik ”Hanns Eisler”:ssa, missä häntä opetti Berliinin sinfoniaorkesterin soolobasisti Angelika Starke. Tämän jälkeen hän jatkoi opintojaan Jyväskylässä Henri Dunderfeldtin johdolla ja valmistui Muusikoksi (AMK) vuonna 2004. Samana vuonna hän pääsi Sibelius-Akatemiaan lyhennettyyn maisterinkoulutusohjelmaan Panu Pärssisen oppilaaksi ja valmistui musiikin maisteriksi syksyllä 2007.

Tomi on työskennellyt mm. Radion Sinfoniaorkesterissa, Jyväskylä Sinfoniassa, Tapiola Sinfoniettassa, Mikkelin kaupunginorkesterissa ja Suomen Kansallisoopperan orkesterissa. Viime syksynä hän sai ensimmäisen vakituisen toimen Kymi Sinfoniettan vuorottelevana äänenjohtajana. TFO:iin Tomi tuli keväällä 2008 suorittamaan koeaikaa varaäänenjohtajan toimeen. Hyväksytyn koeajan jälkeen, hänet kiinnitettiin orkesteriin. Tomin harrastuksia ovat mm. kuntosali ja sulkapallo, toisinaan hän tanssii myös salsaa ja nauttii hyvistä viineistä.

Jarmo Eno, paljasjalkainen helsinkiläinen aloitti kontrabasso-opintonsa Helsingin konservatoriossa vuonna 1970 ja opiskeli siellä Oiva Nummelinin johdolla vuoteen 1973. Tämän jälkeen hän opiskeli Sibelius Akatemiassa vuosina 1973–1979 opettajanaan Olli Kosonen. Hän jatkoi opintojaan vielä Varsovassa Puolassa vuosina 1980–1981 professori Tadeusz Pelczarilla. Jarmo aloitti Turun kaupunginorkesterissa 1977. Hänellä on siis jo yli 30–vuotinen kokemus TFO:ssa. Orkesterityön ohessa hän on toiminut kontrabasson tuntiopettajana Turun AMK:ssa, Turun konservatoriossa, Turun koululaitoksessa sekä Huittisten, Loimaan, Forssan ja Salon musiikkiopistoissa.

Olli Lehtinen aloitti kontrabasso-opinnot Turussa Vilho Halmeen ja Ari Hakulisen johdolla. Hän jatkoi Kari Jussilan kanssa sekä vieraili myös Todor Tochevin mestarikursseilla Suomessa ja Bulgarian Sofiassa. Olli aloitti orkesterimuusikkouransa Vaasan kaupunginorkesterissa 1976–82 kontrabasson äänenjohtajana. Sieltä hän siirtyi Oulun kaupunginorkesteriin 1982 varaäänenjohtajan ja vt äänenjohtajan töihin 1990 saakka. TFO:iin Olli tuli vuonna 1990 ja on kuulunut siitä lähtien vakiokalustoon. Hän on toiminut orkesterityön ohella myös Turun konservatorion ja AMK:n opettajana. Lisäksi Olli on ollut Turku Ensemblen puheenjohtajana ja muusikkona, sekä soittanut kamarimusiikkia Turun Filharmonisen orkesterin kamarimusiikkisarjassa Juhana Herttuan Salongissa eri kokoonpanoissa. Ollin intohimona on Italia kokonaisvaltaisesti.

Matti Kariluoto (synt. 1977) aloitti kontrabasson soittamisen 13-vuotiaana Riihimäen musiikkiopistossa Juha Pesosen johdolla. Ammattiopintonsa hän suoritti Turun ammattikorkeakoulussa Olli Lehtisen ja Mikko Multamäen oppilaana ja suoritti A-kurssin vuonna 2006. Ennen kiinnittämistään Turun Filharmoniseen Orkesteriin (tammikuussa 2007) Matti oli sijaisena Tampere Filharmoniassa, Sinfonia Lahdessa ja Kymi Sinfoniettassa. Hän on myös kuulunut kamarimusiikkifestivaali Satasoiton vakiosoittajistoon festivaalin aloitusvuodesta 2005 alkaen. Vapaa-ajallaan Matti on innokas verkkokalastaja.

Teksti: Tomi Laitamäki
Kuva: Juha Viljanen

Angel of Dusk 9. & 10.10.2008

Turun filharmonisen orkesterin kontrabassoryhmän äänenjohtaja Mikko Multamäki esiintyy kotiorkesterinsa solistina 9. ja 10.10.2008 klo 19.00 Turun konserttitalolla. Konsertit ovat 80 vuotta täyttävän säveltäjämestari Einojuhani Rautavaaran kunniaksi. Tämän johdosta Kontra-C otti yhteyttä Mikkoon pientä haastattelua varten.

Kuva : Tuulikki Lehtinen

On aina kiinnostava kuulla, miten ja varsinkin miksi joku on aloittanut bassonsoiton. Mikko, mikä on sinun tarinasi?

Tarkkaa syytä siihen, miksi valitsin juuri kontrabasson ei ole, kyse oli sattumasta ja varmaan siitä, että soitin bändeissä sähköbassoa ja sitä kautta kiinnostuin matalista äänistä. Varmaan myös musiikkiluokilla on oma osuutensa.

Aloitin kontrabasson soiton musiikkiluokilla Peter Gransin kanssa, jonka oppilaaksi siirryin muutaman vuoden jälkeen Turun konservatorioon. Tuolloin Peterillä oli todella iso bassoluokka, parhaimmillaan meitä oli kymmenkunta suht pitkällä olevaa soittajaa, eli meininki oli hyvä. Peterin opetuksesta päällimmäisenä mieleen jäi perusteellisuus ja se, että alusta saakka oli musiikin tekemisen meininki vaikka soitettiinkin Simandlia. Oriveden kesäleireillä tutustuin Olli Kososeen ja siellä olleisiin Sibelius-Akatemialaisiin. Ollin opissa minulle valkeni, että bassonsoitto on se juttu mitä haluan tehdä. Niinpä hain Akatemiaan 1988 ja onneksi pääsin sisään.

Vuodet Ollin opetuksessa Akatemiassa olivat todella intensiivistä opiskelua, parhaiten Ollista minulle jäi mieleen hänen tapansa suhtautua musiikkiin kaikkensa antaen mitä tahansa hän sitten soittikaan. Akatemian loppuvuosina sain myös Jorma Katramalta tunteja, joista opin paljon.

Orkestereissa tein pidempiä viransijaisuuksia mm. RSO:ssa ja TFO:ssa, kunnes sain varaäänenjohtajan paikan Tapiolan Sinfoniettasta 1993. Vuodet Tapiolassa olivat todella mukavia hienojen kollegoiden kanssa (terveisiä Panulle ja Matille). Kamarimusiikillinen lähestymistapa oli ehkä arvokkain asia minkä siellä opin, siitä on suuresti apua isommassakin bändissä.

Niin kivaa kuin Tapiolassa olikin, alkoivat perhesyyt ja turkulaisuus vetää Turun suuntaan ja aloitinkin sitten Turun Filharmonisen Orkesterin äänenjohtajana vuonna 2000. On mukava vaihteeksi soittaa isossa sinfoniaorkesterissa "isoa" ohjelmistoa.

Millaisia harrastuksia sinulla on? Musiikillisia ja muita?

Musiikillisia harrastuksia on kyllä, kamarimusiikkia Turku Ensemblessä, sähköbasson soittoa sekä uutena harrastuksena on bassogamban soitto. Bassogambassa viehättää se, ettei niinkään tarvitse kaivaa soundia vaan voi keskittyä puhtaasti artikulaatioon. Lisäksi tietysti gamban kaunis inhimillinen ääni viehättää. Opetan myös kontrabasson soittoa Turun konservatoriossa ja muissa oppilaitoksissa. Tällä hetkellä minulla on kymmenkunta oppilasta. Ei-musiikillisia harrastuksia ovat sitten mökkeily, pihahommat, jalkapallo ja sulkapallo.

Millaisia ajatuksia sinulla on Rautavaaran konserton tiimoilta?

Rautavaaran konserton soittamisesta olen haaveillut pitkään, eli aloite sen soittamiseen on tullut minulta. Kuuntelin Kososen Ollin upeaa levytystä Akatemia-aikana ja ihastuin teokseen. Siinä kiehtoo sen laulavuus ja tietynlainen mystisyys. Teknisesti se on haastava, nopeat dynaamiset vaihtelut orkestraation ja soolostemman suhteessa vaativat soolostemmalta äänellistä kantavuutta. Soolostemma on hieno, basson koko rekisteriä on hyödennetty taitavasti. Konserton harjoittelussa olen joutunut kiinnittämään paljon huomiota ihan jo fyysiseen jaksamiseen, varsinkin pariäänikohdat ovat minulle melko raskaita. Itse harjoitteluprosessi on ollut todella antoisa ja tuntuu siltä, että sen aikana olisi oppinut jotain.

Syyskonsertti Porissa - Höstkonsert i Björneborg

Suomen kontrabassoklubin vuosittainen syyskonsertti on kutsuttu tänä vuonna Porin Palmgren-konservatoriolle. Tapahtuman ajankohta on lauantai **15.11.2008 klo 16.** Vaikka tilaisuuteen tuntuu vielä olevan runsaasti aikaa, voivat esiintymishalukkaat klubilaiset ilmoittautua jo välittömästi allekirjoittaneelle. Bassoklubin syyskonsertti on osa Palmgren-konservatorion konserttisarjaa, minkä johdosta he tarjoavat yhdistyksellemme maksutta käyttöön konserttisalinsa jo klo 14 alkaen akustista harjoitusta varten. Lisäksi saamme myös vahtimestaripalvelut konsertin ajaksi sekä mainostuksen paikallisiin tiedotusvälineisiin ja painetut käsiohjelmat esiintyjä- ja teosesittelyineen. Tästäkin syystä ohjelman suunnittelu hyvissä ajoin on tärkeää!

Myös kontrabassoklubi haluaa tukea tapahtuman onnistumista! Näin ollen on yhdistyksemme päättänyt tukea kaikkia esiintymään lähteviä basisteja ja heidän vanhempiaan/opettajiaan (mikäli kyseessä on alaikäinen esiintyjä) kustantamalla paikalle pianistin ja korvaamalla matkakustanukset kuitteja vastaan (myös bensakulut huomioidaan). Tämän lisäksi klubi tarjoaa paikan päällä myös kevyttä lounasta.

Mikäli et omista autoa ja saavut paikalle julkisilla kulkuneuvoilla suorin yhteys Helsingistä on bussi Kampin terminaalista la 15.11. Helsinki 10:30 - Porin linja-autoasema 14:25

Junalla tullessa joudut vaihtamaan Tampereella junaa. Tällöin yhteydet ovat seuraavanlaiset:

Helsinki 10:06 - (Tre 11:52) - Tampere 12:15 - Pori 13:45 tai Helsinki 12:30 - (Tre 13:56) - Tampere 14:15 - Pori 15:56

Ajomatka Helsinki - Pori on 250 km, joten matka-aikaa kannattaa varata ainakin 3 tuntia, mikäli et juurikaan pysähtele.

Palmgen konservatorio sijaitsee n. 5 min. kävelymatkan päässä sekä bussi- että rautatieasemalta osoitteessa Rautatienpuistokatu 7.

Tapahtuman kestoksi on suunniteltu korkeintaan kaksi tuntia väliaikoineen, joten mikäli ohjelmaa kertyy runsaasti joudutaan esitysten kestoja rajaamaan 1 osa/soittaja, mutta toistaiseksi tilaa on vielä runsaasti. Toimi siis pian!

Paluumatkaa kannattaa suunnitella klo 18 jälkeen, jolloin paras julkinen yhteys on juna: Pori 18:15 - (Tre 19:45) - Tampere 20:02 - Helsinki 21:30. Bussi lähtee Porista vasta 19:40 ja on Helsingissä 23:30.

Kaikki tapahtumaan liittyvät yhteydenotot, tiedustelut ja ilmoittautumiset esiintymään voit lähettää joko sähköpostitse: eila.saikkonen@gmail.com tai soittamalla 050-3513165.

Olitpa basisti / basistin äiti / ystävä/ ammattilainen tai vasta-alkaja / klubinjäsen tai et :

KAIKKI OVAT SYDÄMELLISESTI TERVETULLEITA MUKAAN TAPAHTUMAAN!

Luvassa on varmasti antoisa iltapäivä ja hauska tilaisuus. Tavataan tänä syksynä Porissa ja ihastutetaan porilainen yleisö kontrabasson tummalla, matalalla soundilla sekä virtuoottisella notkeudella :-)

* * *

Finlands kontrabasklubbs årliga höstkonsert har denna gång fått inbjudan till Palmgren-konservatoriet i Björneborg. Händelsen går av stapeln lördagen den 15.11.2008 kl 16. Alla som vill medverka med något musiknummer bör kontakta undertecknad snarast möjligt! Kontrabasklubben understöder dem som uppträder med att ersätta resekostnaderna. Dessutom bjuder klubben även på en lätt lunch.

Palmgren konservatoriet ligger på 5 minuters gångavstånd från både buss- och tågstationen på adressen Rautatienpuistokatu 7.

Kontakt, tilläggsinformation och förfrågningar till eila.saikkonen@gmail.com eller per telefon 050-3513165

Om du så är basist / mamma eller vän till en basist / proffs elle nybörjare / klubbmedlem eller inte :

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN MED!

Pikkubassosivut - Minibasistsidorna

Kesä meni mukavasti kivoja musiikkileirejä kierrellen. Bassotäti tapasi heinäkuisen Savonlinnan musiikkileirin nuorimman, mutta ehkä innokkaimman osallistujan. Hän oli "nanobasisti" alias Mauro Vartiainen. Leirillä, eli kuvien ottohetkellä hän oli 2 vuotta, mutta haastattelua tehtäessä oli 3-vuotissyntymäpäivät tullut jo vietettyä. Ohessa todellinen "syvähaastattelu" ruokapöydän ääreltä.

Sommaren hämtade med sig många roliga musikläger. På ett av lägren, närmare bestämt i Savonlinna i juli träffade kontrabastanten den yngsta och säkert ivrigaste deltagaren. Det var "nanobasisten" alias Mauro Vartiainen. På lägret då bilderna togs var han 2 år, men då intervjun gjordes hade 3-årsdagen redan firats. Här kommer hans intervju vid matbordet.

Bassotäti: Tiedätkö mitä Mauro, laitoin kuviasi
Savonlinnan musiikkileiriltä tietokoneella internettiin
ja ihmisten mielestä ne ovat tosi kivoja. Sopiiko,
jos ne laitetaan myös sellaiseen bassolehteen?
Mauro: Joo.

B: Lupasin myös, että haastattelen sinua samalla hieman.
Kertoisitko, mitä musiikkia kuuntelet mieluiten?
Mauro: Rokkia

B: Mikä on lempiruokasi?
M: Suklaa.

B: Mikä on paras soitin?
M: Viulu.

Samaa asiaa tuntia myöhemmin kysyttäessä:
Mauro: Sähkökitara.

Kontrabastanten: Vet du vad Mauro, jag satt bilder från Savonlinnalägret ut på internet med min dator, och mänskorna tyckte att dom var så trevliga. Passar det om vi sätter dem i kontrabastidningen också?
Mauro: Jo.

K: Jag lovade också att fråga lite frågor av dej med samma. Vad lyssnar du helst på för musik?
M: Rock

K: Vad är din favoritmaträtt?
M: Choklad

K: Vilket instrument är bäst?
M: Violin

Samma fråga en timme senare:
Mauro: Elgitarr

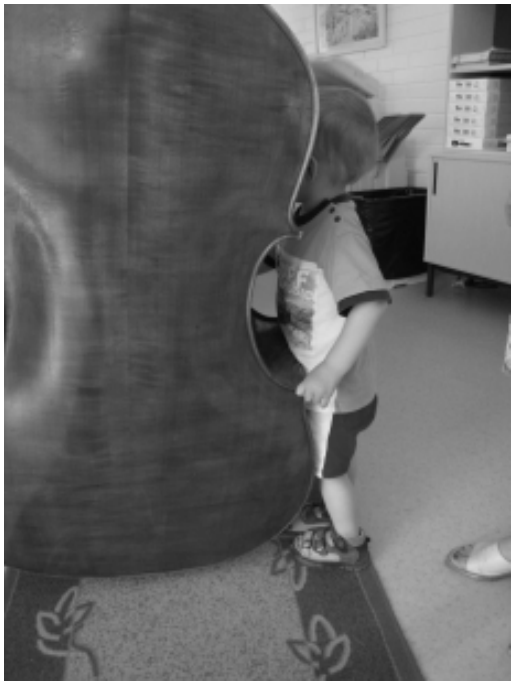

* * *

Keuruun musiikkileirillä taas bassotäti tapasi nuoren bassoluopauksen, Kaapo Kankaan, joka mahtui piiloon bassoluokan kaappiin.

På musiklägret i Keuruu träffade kontrabastanten en ung och lovande basist, Kaapo Kangas. Han rymdes att gömma sig i kontrabasklassens skåp.

Hauskaa syksyä! Trevlig höst!
Bassotäti / Kontrabastanten

ostinato
nuottikauppa · sheet music shop

Tykistönkatu 7, 00260 Helsinki, puh. (09) 443 116, fax (09) 441 305
www.ostinato.fi, ostinato@ostinato.fi, avoinna ma-pe 9-18, la 10-14

Bach: Soolosellosarjat 1-6 bassolle
24,20 e (Ricordi)
Paolo Rizzin uusi basisti-ystävällinen transkriptio

Bachia, soolopaikkoja, tuttipaikkoja

ORKESTERIPAIKKOJA:

Hofmeister Verlag:
Orchesterstudien 1 (Beethoven:Sinfonien I-V etc), 16,80 e
Orchesterstudien 2 (Beethoven:Sinfonien VI-IX,Fidelio), 16,80 e
Orchesterstudien 3 (Beethoven, Haydn, Gluck,Mozart), 16,80 e
Orchesterstudien 4 (Mozart,Berlioz,Schubert,Schumann..), 16,80 e
Orchesterstudien 5 (Wagner:Tristan,Parsifal,Tannhäuser), 16,80 e
Orchesterstudien 9 (Schubert,Smetana,Reger,Bizet,Verdi), 16,80 e
Orchesterstudien: Bruckner, 22,70 e
Orchesterstudien: Mahler, 21,30 e

Schott:
Orchester Probespiel (Beethoven, Berg, Brahms, Bruckner, Mozart, Verdi + soolopaikkoja: Berg, Hartmann, Mahler, Stravinski jne.), 29,60 e

BASSO ETSII SOITTAJAA

Pienikokoinen ¾- kontrabasso kaipailee innostunutta soittajaa. Basso on rakennettu Vilnassa 1967, se on väriltään syvän punainen keltaisella aluslakalla ja kaulan lakkauksella. Basson mensuuri lyhenee parhaillaan tehtävässä trimmauksessa n. 102-103 cm:iin, ja soitin on kevyt soittaa. Sen hartiat ovat pienet ja pyöreäpohjainen basso on myös pohjapuolelta ylöspäin kapeneva, joten se soveltuu pienikokoisellekin basistille.

Bassossa on vivahteikas, tummahko ääni. Se ei kantavuudeltaan sovellu ammatti-konsertointiin, mutta riittää hyvin harrastetasolle. Bassolla on soitettu konservatorion ammattitutkinnon C-resitaali, se on soinut Orkester Nordenissa 2005 ja onpa se ollut toimiva bassojäsen myös bluesbändissä.

Bassolle on juuri tehty täydellinen trimmaus. Se on nähtävänä Helsingissä; saa viedä kokeiluun.

Hp: 5500 euroa

Karoliina Koivusalo
kkkoiv@utu.fi 044-545 8338

Myydään 1/8-basso. Hinta 1500 euroa

Tuija Ruuska
050-411 6712

Myydään noin 70-vuotias saksalainen kontrabasso.
Hinta 3000 euroa.

Juha Pesonen
040-5691723

VARUSTAUDU KYLMÄÄN JA PIMEÄÄN!

Pehmeämmät talvihartsit:
Super-Sensitive winter **13,20€**
Kolstein soft **12€**

Paristokäyttöiset, pieneen tilaan taittuvat Mighty Bright –nuottivalot:
2 led-valolla **20,00€**
4 led-valolla **25,00€**

Kostutusmato 12,00€

Tukevat ja hyvin topatut Soundwear-bassopussit:
alk. **410€ (protector)**
Tilauksesta myös erikoiskoot, kysy tarkemmin!

SOITIN Laine SINCE 1931

SOITIN LAINE OY / TURKU
MAARIANKATU 10
20100 TURKU
02-2761 636

KATRI.PAJALA@SOITINLAINE.FI

SOITIN LAINE OY / HELSINKI
POHJOINEN RAUTATIEKATU 11
00100 HELSINKI
09-4366 840

ANTTI.UNTAMALA@SOITINLAINE.FI

WWW.SOITINLAINE.FI

Woodwinds
...on myös jousisoitinliike
Pikkubassopaketit
(1/10, 1/8 & 1/4) alk. **1800 €**
Unkarilainen 3/4 paketti **2250 €**
Liikkeessämme aina tarjolla useita eri kokoisia bassoja, myös vanhoja soittimia
Runsas ja laadukas valikoima tarvikkeita:
jousia, kieliä, stakkeleita, kielenpitimiä, talloja, pinnapuita, otelautoja, viritysmekanismeja ym...
Woodwinds
Albertinkatu 17, 00120 Helsinki
p. 09 6812 150
fax. 09 6812 1555
matti.helin@woodwin.pp.fi
WWW.WOODWINDS.FI
Avoinna
Talvisin: TI – PE 10.00 – 17.00 LA 10.00 – 14.00
Kesäisin: MA – PE 10.00 – 17.00 LA SULJETTU